

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра французької філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

09 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Граматичні категорії французького дієслова

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно),
перша – французька

Освітньо-професійна програма: Романські мови та літератури (переклад
включно), перша – французька

ОНУ
2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Граматичні категорії французького дієслова». – Одеса: ОНУ, 2022. – 12 с.

Розробник:

Телецька Т.В., к. філол. н., доцент, доцент кафедри французької філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри французької філології

Протокол № 1 від “31” 08 2022 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Мальвіна МАРІНАШВІЛІ

Погоджено із гарантом ОПП Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

(підпис)

Мальвіна МАРІНАШВІЛІ

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 2 від “1” вересня 2022 р.

Голова НМК

(підпис)

Тетяна ТЕЛЕЦЬКА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання*
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
		1-й	
		Семестр	
		2-й	
		Лекції	
		Практичні, семінарські	
		36 год.	
		Самостійна робота	
		54 год.	
		Форма підсумкового контролю: Залік	

*Не передбачено

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна „Граматичні категорії французького дієслова” ставить за мету сформувати у студентів стійкі навички та вміння вживати граматичні форми дієслова в усному та письмовому мовленні з урахуванням сучасних тенденцій французької мови.

Досягнення цієї мети здійснюється завдяки вирішенню низки **завдань**:

- 1) активне засвоєння студентами основних часових форм французького дієслова, які вживаються в усному і письмовому мовленні;
- 2) уміння граматично правильно формувати своє висловлювання французькою мовою;
- 3) формування навичок розрізняти нормативні і варіативні форми дієслова у сучасній французькій мові;
- 4) розуміння та вміння вживати граматичні форми / структури відповідно до їх стилістичного значення.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей**:

Інтегральної:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладознавства) та методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальних (ЗК):

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

Спеціальних (СК):

СК02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК09. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

Програмні результати навчання (ПР). У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

ПР 10. Знати норми літературної української, французької та англійської мов та вміння їх застосовувати у практичній діяльності.

ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПР 14. Використовувати французьку та англійську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- формування часових форм французького дієслова в залежності від дієслівної групи (перша, друга, третя) ;

- основні та модальні значення дієслова у сучасній французькій мові;

- особливості вживання часових форм французького дієслова в усному і письмовому мовленні;

вміти:

- граматично правильно формувати висловлювання французькою мовою;

- розрізняти нормативні і варіативні форми дієслова у сучасній французькій мові;

- вживати дієслівні форми відповідно до їх прагматичного та стилістичного значення.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теперішній час дійсного способу.

Тема 1. Теперішній час і наказовий спосіб дієслів першої групи.

Дієвідмінювання дієслів першої групи в теперішньому часі дійсного способу. Стверджувальна, заперечна та питальна форми. Наказовий спосіб: стверджувальна та заперечна форми. Особливості дієслів першої групи: дієслова на -ger, -ser, дієслова з «é» в передостанньому складі. Дієслова, у яких з'являється гравіс (accent grave). Дієслова, у яких відбувається подвоєння останнього приголосного звука. Дієслова на -ouer, -uouer, -auer.

Тема 2. Теперішній час і наказовий спосіб дієслів другої та третьої груп.

Дієвідмінювання дієслів другої та третьої груп у теперішньому часі дійсного способу. Стверджувальна, заперечна та питальна форми. Наказовий спосіб: стверджувальна та заперечна форми. Дієслова: être, avoir, aller, venir, tenir, lire, écrire, traduire, prendre, apprendre, comprendre, partir, faire, vouloir, pouvoir, devoir, voir, croire, boire, savoir, connaître, répondre.

Тема 3. Зворотні дієслова.

Дієвідмінювання зворотних дієслів у теперішньому часі дійсного способу. Стверджувальна, заперечна та питальна форми (з інверсією підмета та без неї). Наказовий спосіб: стверджувальна та заперечна форми.

Змістовий модуль 2. Часи дійсного способу

Тема 4. Складний минулий час (passé composé).

Утворення та вживання складного минулого часу. Дієслова, дієвідмінювані з допоміжними дієсловами avoir або être. Стверджувальна, заперечна та питальна форми. Місце прислівників при складному минулому часі. Вибір між допоміжними дієсловами être і avoir. Складний минулий час зворотних дієслів. Узгодження дієприкметника минулого часу (participe passé) зворотних дієслів. Узгодження дієприкметника минулого часу з дієсловами, дієвідмінюваними з допоміжним avoir.

Тема 5. Незакінчений минулий час (imparfait). Давноминулий час (plus-que-parfait).

Утворення та вживання незакінченого минулого часу. Уживання незакінченого минулого часу і складного минулого часу. Модальне вживання незакінченого минулого часу. Утворення та вживання давноминулого часу.

Тема 6. Простий майбутній час (futur simple) та близький майбутній час (futur proche).

Утворення та вживання простого майбутнього часу. Утворення форми простого майбутнього часу дієслів першої групи. Неправильні дієслова. Простий майбутній час і близький майбутній час. Конструкції з простим майбутнім часом. Уживання часів у підрядному реченні умови.

Тема 7. Складний майбутній час (futur antérieur). Майбутній час у минулому (futur dans le passé). Узгодження часів (concordance des temps).

Утворення та вживання складного майбутнього часу. Утворення та вживання майбутнього часу в минулому. Узгодження часів (concordance des temps). Часові маркери та їх заміна у непрямій мові.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		л	п/с	інд	ср
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теперішній час дійсного способу.					
Тема 1. Теперішній час і наказовий спосіб дієслів першої групи.	16		6		10
Тема 2. Теперішній час і наказовий спосіб дієслів другої та третьої груп.	14		6		8
Тема 3. Зворотні дієслова.	10		4		6
Разом за змістовим модулем 1	40		16		24
Змістовий модуль 2. Часи дійсного способу (Indicatif)					
Тема 4. Складний минулий час (le passé composé).	14		6		8
Тема 5. Незакінчений минулий час (l'imparfait). Давноминулий час (le plus-que-parfait).	10		4		6
Тема 6. Простий майбутній час (le futur simple) та близький майбутній час (le futur proche).	10		4		6
Тема 7. Складний майбутній час (le futur antérieur). Майбутній у минулому (le futur dans le passé). Узгодження часів (la concordance des temps).	16		6		10
Разом за змістовим модулем 2	50		20		30
Усього годин	90		36		54

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

Теми практичних занять наведено у Розділі 4. Структура навчальної дисципліни

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин
1	Тема 1. Виконати вправи на закріплення матеріалу: ех. 3-9 (р. 216) (Самойлова О.П., Комірна Є.В. Практична граматики французької мови: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: видавничий дім «Ін Юре», 2008. 512 с.)	10
2	Тема 2. Виконати вправи на закріплення матеріалу: ех. 1, 2 (р. 215-216) (Самойлова О.П., Комірна Є.В. Практична граматики французької мови: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: видавничий дім «Ін Юре», 2008. 512 с.)	8
3	Тема 3. Виконати вправи на закріплення матеріалу: ех. 4-6 (р. 218) (Самойлова О.П., Комірна Є.В. Практична граматики французької мови: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: видавничий дім «Ін Юре», 2008. 512 с.)	6
4	Тема 4. Виконати вправи на закріплення матеріалу: ех. 14-19 (р. 243-245) (Самойлова О.П., Комірна Є.В. Практична граматики французької мови: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: видавничий дім «Ін Юре», 2008. 512 с.)	8
5	Тема 5. Виконати вправи на закріплення матеріалу: ех. 7-12 (р. 250-251), ех. 5-8 (р. 307-308) (Самойлова О.П., Комірна Є.В. Практична граматики французької мови: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: видавничий дім «Ін Юре», 2008. 512 с.)	6
6	Тема 6. Виконати вправи на закріплення матеріалу: ех. 12-17 (р. 261-262), 3-7 (р.316-317) (Самойлова О.П., Комірна Є.В. Практична граматики французької мови: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: видавничий дім «Ін Юре», 2008. 512 с.)	6
7	Тема 7. Виконати вправи на закріплення матеріалу: ех. 5-8 (р. 264-265), ех. 9-13 (р. 269-270), ех. 11-14 (р. 342-343), ех. 5-7 (р. 356) (Самойлова О.П., Комірна Є.В. Практична граматики французької мови: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: видавничий дім «Ін Юре», 2008. 512 с.)	10
	Разом	54

9. Методи навчання

Словесні: пояснення правил, понять, термінів; коментування, роз'яснення змісту і способу виконання завдань; опис фактів і граматичних явищ.

Наочні: ілюстрування навчального матеріалу, використання аудіо записів.

Практичні: виконання вправ, самостійні завдання.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: усне опитування, контрольні письмові роботи.

Підсумковий контроль: залік.

Критерії та шкала оцінювання

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
90–100	A	зараховано	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання з кожної теми поточного контролю.
85–89	B		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
75–84	C		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	D		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми.
60–69	E		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.

35–59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти не засвоїв більшості тем робочої програми, не вмів викласти зміст більшості основних питань з навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань з кожної теми, поточного контролю.
0–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вмів викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

11. Питання для поточного контролю

- Дієвідмінювання дієслів першої групи в теперішньому часі дійсного способу. Стверджувальна, заперечна та питальна форми.
- Наказовий спосіб: стверджувальна та заперечна форми.
- Особливості дієслів першої групи: дієслова на -ger, -ser, дієслова з «é» в передостанньому складі.
- Дієслова, у яких з'являється accent grave.
- Дієслова, у яких відбувається подвоєння останнього приголосного звука.
- Дієслова на -ouer, -uouer, -aouer.
- Дієвідмінювання дієслів другої та третьої груп у теперішньому часі дійсного способу. Стверджувальна, заперечна та питальна форми.
- Наказовий спосіб: стверджувальна та заперечна форми.
- Дієслова: être, avoir, aller, venir, tenir, lire, écrire, traduire, prendre, apprendre, comprendre, partir, faire, vouloir, pouvoir, devoir, voir, croire, boire, savoir, connaître, répondre.
- Дієвідмінювання зворотних дієслів у теперішньому часі дійсного способу. Стверджувальна, заперечна та питальна форми (з інверсією підмета та без неї).
- Наказовий спосіб: стверджувальна та заперечна форми.
- Утворення та вживання складного минулого часу (passé composé).
- Дієслова, дієвідмінювані з допоміжними дієсловами avoir або être.
- Стверджувальна, заперечна та питальна форми складного минулого часу.
- Місце прислівників при складному минулому часі.
- Складний минулий час зворотних дієслів.
- Узгодження дієприкметника минулого часу (participe passé) зворотних дієслів.
- Узгодження дієприкметника минулого часу з дієсловами, дієвідмінюваними з допоміжним avoir.
- Утворення та вживання незакінченого минулого часу (imparfait).
- Уживання незакінченого минулого часу (imparfait) і складного минулого часу (passé composé).
- Модальне вживання незакінченого минулого часу.
- Утворення та вживання давноминулого часу (plus-que-parfait).

23. Утворення та вживання простого майбутнього часу (futur simple).
24. Утворення форми простого майбутнього часу дієслів першої групи.
25. Неправильні дієслова у формі futur simple.
26. Простий майбутній час і близький майбутній час (futur proche).
27. Уживання часів у підрядному реченні умови.
28. Утворення та вживання складного майбутнього часу (futur antérieur).
29. Утворення та вживання майбутнього часу в минулому (futur dans le passé).
30. Узгодження часів. Часові маркери та їх заміна у непрямій мові.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю здобувач вищої освіти може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це середнє арифметичне суми балів за поточний контроль. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожну тему 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль							Загальна оцінка
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
100	100	100	100	100	100	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни.

Силабус.

14. Рекомендована література

Основна

1. Самойлова О.П., Комірна Є.В. Практична граматики французької мови: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. 512 с.
2. Акуїз А., Bazelle-Shahmaei В., Orne-Gliemann M-F., Bonenfant J. En contexte. Exercice de grammaire A2. Paris: Hachette Livre, 2019. 159 p.

Додаткова

1. Grégoire M. Grammaire Progressive du français : Niveau débutant. Paris: CLE INTERNATIONAL, 2010. 176 p.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. <https://apprendre.tv5monde.com/fr>
2. <https://bescherelle.com/conjugeur.php>
3. <https://www.bonjourdefrance.com>
4. www.lepointdufle.net